

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2349/2547

บริษัทเงินทุน ซี จี เอ็น จำกัด (มหาชน) โจทก์ ห้างหุ้นส่วนจำกัดกำจรกิจ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 37, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7, ป.วิ.พ. มาตรา 132, ป.วิ.อ. มาตรา 201, ป.วิ.อ. มาตรา 39, ป.วิ.อ. มาตรา 216

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์เป็นนิติบุคคลฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค ซึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้ แล้วโจทก์ถูกศาลพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดและพิพากษาให้ล้มละลาย แม้จะถือว่าโจทก์สิ้นสภาพบุคคลก็หาได้มีกฎหมายบัญญัติว่า ในคดีอาญานั้นเมื่อโจทก์สิ้นสภาพบุคคลหรือตายแล้ว ให้คดีอาญาระงับไปคงมีแต่คดีอาญาเล็กน้อยและสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับตาม ป.วิ.อ. มาตรา 37 และมาตรา 39 กับคดีอาญาเล็กน้อยตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 เท่านั้น คดีนี้เป็นคดีอาญาอยู่ระหว่างรอการอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ คำพิพากษาของศาลชั้นต้นยังมีผลบังคับอยู่ จะนำ ป.วิ.พ. มาตรา 132 (3) มาใช้บังคับมิได้ เมื่อโจทก์มิได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความ หรือมีเหตุทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ และจำเลยทั้งสอง มิได้นำเงินตามจำนวนในเช็คมาชำระภายในสามสิบวัน นับแต่ได้รับหนังสือจากผู้ทรงว่าธนาคารไม่ใช้เงินตามเช็คหรือมูลหนี้ที่ออกเช็คสิ้นผลผูกพันไปก่อน ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด จำเลยทั้งสองจะขอให้ศาลจำหน่ายคดีหาได้ไม่ สำหรับปัญหาการส่งสำเนาฎีกาให้แก่โจทก์กรณีโจทก์ไม่มีตัวตน หรือไม่มีผู้เข้าดำเนินคดีแทนนั้น ป.วิ.อ. มาตรา 201 ประกอบมาตรา 216 ก็ได้บัญญัติแนวทางปฏิบัติไว้แล้ว

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ (๔) ให้ปรับจำเลยที่ ๑ จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๒ ให้จำคุก ๑ ปี ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตาม ป.อ. มาตรา ๒๙ จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ต่อมาศาลชั้นต้นหมายนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ก่อนถึงวันฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องว่าโจทก์ซึ่งเป็นนิติบุคคล ถูกระงับการดำเนินการตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตาม พ.ร.ก. การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๐ ผู้ชำระบัญชีได้ชำระบัญชีเสร็จสิ้นและยื่นคำร้องขอให้พิทักษ์ทรัพย์โจทก์เด็ดขาด ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์โจทก์เด็ดขาด เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ และพิพากษาให้ล้มละลายแล้วเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๕ ถือได้ว่าการชำระบัญชีได้เสร็จสิ้นไปแล้วตั้งแต่ก่อนยื่นคำร้องขอให้พิทักษ์ทรัพย์โจทก์เด็ดขาด ถือไม่ได้ว่าบริษัทโจทก์ยังคงตั้งอยู่เพื่อชำระบัญชี บริษัทโจทก์จึงสิ้นสภาพการเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ ถือว่าโจทก์ไม่มีตัวตน ไม่มีผู้เข้ามาในคดีนี้เพื่อดำเนินคดีแทนโจทก์อีกต่อไป ขอให้จำหน่ายคดีเสียจากสารบบความ และต่อมาจำเลยทั้งสองขอเลื่อน การฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์หลายครั้ง ศาลชั้นต้นจึงส่งคำร้องขอให้จำหน่ายคดีไปยังศาลอุทธรณ์เพื่อพิจารณาสั่ง ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งว่า การที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์โจทก์เด็ดขาด หาได้มีกฎหมายบัญญัติว่าคดีอาญาที่โจทก์ฟ้องไว้เป็นอันระงับไปไม่ และในเรื่องที่ว่าจะต้องมีผู้ดำเนินคดีต่อไปนั้น เมื่อคดีได้ดำเนินมา จนเสร็จการพิจารณาใน

ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ก็ได้มีคำพิพากษาแล้วเช่นนี้ ย่อมสามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนี้ต่อไปได้ไม่มีเหตุจำเป็นจะจำหน่ายคดีให้ยกคำร้อง และให้ศาลชั้นต้นดำเนินการอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ จำเลยทั้งสองฎีกา ศาลฎีกาพิจารณาแล้ว วินิจฉัยว่าตาม พ.ร.บ. ล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๘๓ มาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๒๕ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์โจทก์แล้ว กฎหมายบัญญัติห้ามมิให้โจทก์กระทำการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของตน โดยให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้มีอำนาจจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของโจทก์ รวมทั้งการดำเนินคดีฟ้องหรือต่อสู้คดีใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของโจทก์เท่านั้นและถึงแม้โจทก์สิ้นสภาพบุคคลและเป็นคดีความผิดอันยอมความกันได้ก็ตาม ก็หาได้มีกฎหมายบัญญัติว่าในคดีอาญานั้น เมื่อโจทก์สิ้นสภาพบุคคลหรือตายแล้วให้คดีอาญาระงับไปไม่ได้ คงมีแต่คดีอาญาเล็กน้อยและสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๙ กับคดีเล็กน้อยตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๗ เท่านั้น คดีนี้เป็นคดีอาญาอยู่ระหว่างรออ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ คำพิพากษาของศาลชั้นต้นยังอยู่จะนำ ป.วิ.พ. มาตรา ๑๓๒ (๓) มาใช้บังคับมิได้ เมื่อโจทก์มิได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องหรือยอมความกันหรือมีเหตุทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ และจำเลยทั้งสองมิได้นำเงินตามจำนวนในเช็คมาชำระภายในสามสิบวัน นับแต่ได้รับหนังสือจากผู้ทรงว่าธนาคารไม่ใช่เงินตามเช็คหรือมูลหนี้ที่ออกเช็คสิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด จำเลยทั้งสองจะขอให้ศาลจำหน่ายคดีหาได้ไม่ สำหรับปัญหาการส่งสำเนาฎีกาให้แก่โจทก์กรณีที่โจทก์ไม่มีตัวตนหรือไม่มีผู้เข้ามาดำเนินคดีแทนนั้น ป.วิ.อ. มาตรา ๒๐๑ ประกอบมาตรา ๒๑๖ ก็ได้บัญญัติแนวทางปฏิบัติไว้แล้ว ที่ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งยกคำร้องและให้ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ไปนั้นชอบแล้ว พิพากษายืน .

องค์คณะ

ชุดิมา จงสงวน · ปัญญา ถนอมรอด · วรนาถ ภูมิถาวร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2349/2547>